

Rapport quickscan natuurwaarden

Kapelweg, Sinderen

Status van het
document:

Definitief

Datum: 02-04-2025

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp

Handelsregister 30129769
actualisatie quickscan en
activiteitenplan natuurbegraafplaats
Sinderen

Projectnummer
Klant

51029146
Natuurbegraafplaatsen van Waarde
B.V.

Auteur
Gecontroleerd door
Datum

02-04-2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	5
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	7
3	Onderzoeksmethodiek	8
4	Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten	9
4.1	Broedvogels (nesten jaarrond beschermd).....	9
4.1.1	Overige broedvogels.....	12
4.2	Vleermuizen	12
4.3	Overige zoogdieren	14
4.4	Reptielen, amfibieën en vissen	17
4.5	Ongewervelden	18
4.6	Planten	19
4.7	Specifieke zorgplicht	20
5	Toetsing aan soortenbescherming	21
5.1	Broedvogels	21
5.1.1	Algemene broedvogels	21
5.2	Vleermuizen	21
5.3	Overige zoogdieren	21
5.3.1	Kleine marterachtigen.....	21
5.3.2	Grote bosmuis	22
5.4	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	23
5.5	Algemene vissensoorten.....	24
5.6	Overige soort(groep)en	24
6	Toetsing aan gebiedsbescherming	25
6.1	Natura 2000.....	25
6.2	Natuurnetwerk Nederland	26
6.3	Overige gebiedsbescherming	26
7	Houtopstanden	27
8	Samenvatting en conclusies.....	28
	Bijlage	
	GERAADPLEEGDE BRONNEN.....	31
	Bijlage 1 Natuurwetgeving en doelen Natura 2000	33
	Bijlage 2 Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland.....	35
	Bijlage 3 Omgevingswet	36
	Omgevingswet.....	36
	Besluit kwaliteit leefomgeving	37
	Besluit activiteiten leefomgeving	38

1 Inleiding

Sweco heeft van Natuurbegraafplaatsen van Waarde B.V. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een actualisatie van een quickscan natuurwaarden aan de kapelweg in Sinderen.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie tot natuurbegraafplaats.

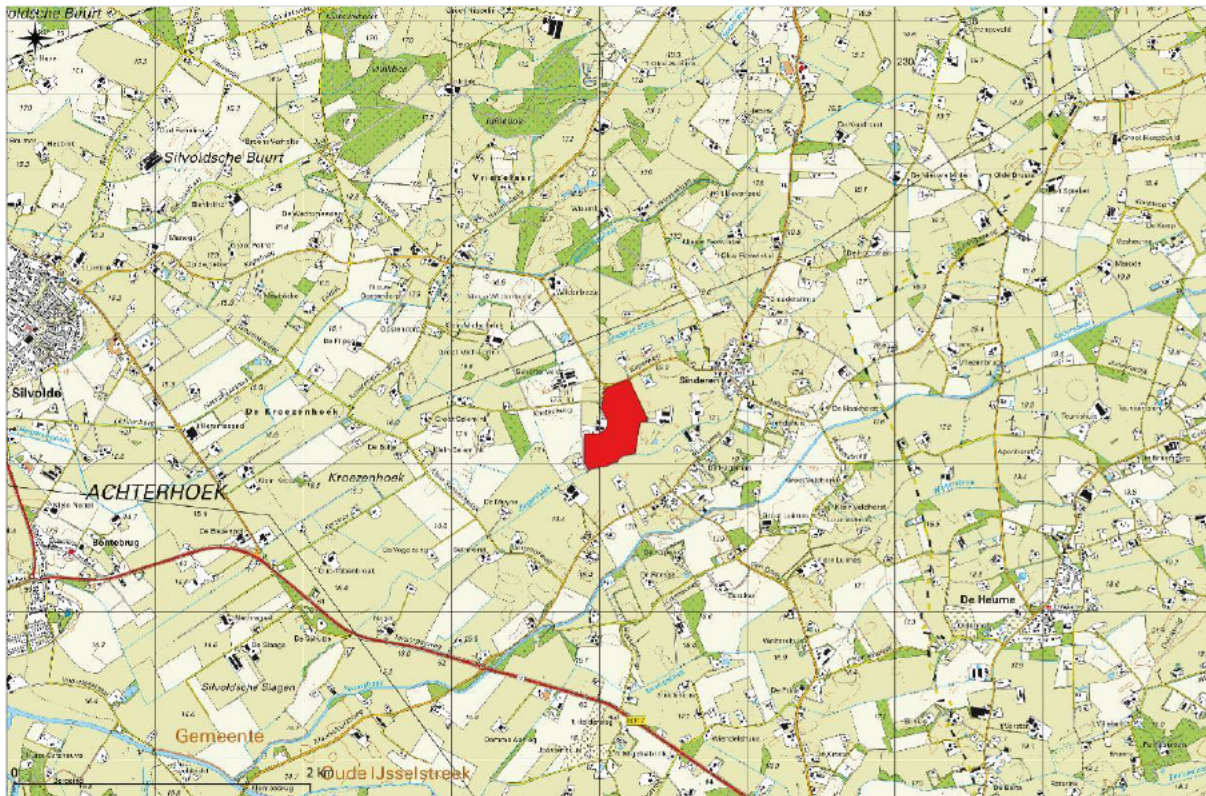
De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Op de onderzoekslocatie is door Econsultancy, part of Sweco eerder een quickscan natuurwaarden uitgevoerd (rapport 25835_001). Onderhavige rapportage betreft een uitbreiding van die eerdere quickscan, gebaseerd op nieuwe informatie.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 15 ha) ligt aan de Kapelweg te Sinderen. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat voor het grootste deel uit een agrarisch perceel zonder opgaande vegetatie of begroeiing. Het perceel wordt gebruikt voor onder andere akkerbouw. Langs de west- en oostzijde zijn bomenrijen aanwezig die op de grens van de onderzoekslocatie staan. Aan de zuidzijde wordt de onderzoekslocatie begrensd door de Ziegenbeek. Langs de Ziegenbeek staan enkele bomen, waaronder elzen en eiken. Langs de zuidwestzijde, net buiten de onderzoekslocatie, is een hoge populierenopstand aanwezig. Tot slot wordt de onderzoekslocatie aan de oost- en westzijde begrensd door erven, met onder andere een veehouderij en een paardenhouderij.

In het noorden van het plangebied is de Antoniuskerk gelegen, dit is de enige bebouwing op de gehele onderzoekslocatie. Het betreft een historisch zaalkerkje, die beschikt over een zadeldak gedekt met dakpannen. Het gebouw heeft geen kelder. De directe omgeving van de kapel bestaat uit een bosje met wandelpaden, siertuin en een adellijke begraafplaats. In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.3 Antoniuskapel in het noorden van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.4 Bos met wandelpaden en siertuin nabij de Antoniuskapel.

Figuur 2.5 Landbouwperceel gezien vanaf het noorden van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.6 Landbouwperceel gezien vanaf het oosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.7 Bomen aan de oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.8 Zuidgrens van de onderzoekslocatie (ziegenbeek).

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen tot natuurbegraafplaats. In de eerste plaats is een natuurbegraafplaats natuur. Hierin kennen paden en inrichtingselementen voor begraven een ondergeschikt karakter, omdat begraven slechts een tijdelijke activiteit is.

Ten behoeve van de realisatie van het plan zullen diverse inrichtingsmaatregelen worden getroffen en zal ook infrastructuur zoals een ontvangstgebouw, wandelpaden en mogelijk parkeervoorzieningen gerealiseerd moeten worden. De definitieve plannen zijn in dit planstadium nog niet beschikbaar, een voorlopig herzien vlekkenplan is opgenomen in figuur 2.9.

Op basis van de bij Sweco bekende informatie is uitgegaan van een scenario waarbij geen worden bomen gekapt. Ook blijft de kapel bij de ingreep behouden. Wel zijn er mogelijk werkzaamheden aan het groen zoals snoeien aan de orde. Ter hoogte van de Ziegenbeek worden graafwerkzaamheden uitgevoerd ter verlegging/uitbreiding van de watergang (ze figuur 2.9). Wanneer er toch sprake zal zijn van bomenkap of werkzaamheden aan de kapel dient de ingreep topnieuw te worden getoetst.

Figuur 2.9 Inrichtingsplan Natuurbegraafplaats Hof van Sinderen (Natuurbegraafplaatsen van Waarde).

3 Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 6 juni 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Tevens is op 18 februari 2025 een aanvullend veldbezoek uitgevoerd, om meer inzicht te krijgen in de onderzoekslocatie wanneer er geen blad aan de bomen zat.

Op de onderzoekslocatie is door Econsultancy, part of Sweco eerder een quickscan natuurwaarden uitgevoerd (rapport 25835_001). Onderhavige rapportage betreft een uitbreiding van die eerdere quickscan, gebaseerd op nieuwe informatie.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, roek, ooievaar, buizerd, wespandief, ransuil, sperwer en boomvalk.

Huisumus

Huismussen broeden uitsluitend in bebouwing. Nesten van huismussen bevinden zich voornamelijk onder dakpannen of andere 'nisjes' in bebouwing. De enige bebouwing op de onderzoekslocatie betreft de Antoniuskapel. De ruimte onder de dakpannen zou in theorie gebruikt kunnen worden door huismussen om te broeden. De beperkte omvang, in combinatie met de afstand tot bebouwing in de buurt en de dichte begroeiing rondom de kapel, maakt het onwaarschijnlijk dat huismussen de kapel gebruiken om te broeden. Eventueel aanwezige huismussen ondervinden geen negatieve invloed van de voorgenomen ingrepen, met het plan zijn geen werkzaamheden aan de kapel voorzien.

Op de erven/bebouwing rondom de onderzoekslocatie is het aannemelijk dat er huismuskolonies aanwezig zijn. De onderzoekslocatie zelf vormt in de huidige situatie weinig geschikt leefgebied voor huismussen. Alleen de begroeiing langs de randen kan gebruikt worden om te foerageren. De voorgenomen plannen zullen daarom niet leiden tot aantasting van essentieel leefgebied. Het plan kan wel bijdragen aan betere leefomstandigheden voor huismussen. Het aanbrengen van voorzieningen voor huismussen kan bijdragen aan het ontstaan van een huismuskolonie in het plangebied.

Kerkuil en steenuil

Kerkuilen en steenuilen maken vooral gebruik van speciale nestkasten om te broeden. Daarnaast kunnen de soorten nesten maken in oude schuren of zolders. Incidenteel kunnen steenuilen ook broeden in holtes van knotwilgen of oude fruitbomen. Beide soorten komen voor in de omgeving van het plangebied (NDFF). Nestlocaties van steenuil en kerkuil zijn op de onderzoekslocatie zelf uitgesloten. Vermoedelijk broeden de soorten in de erven in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Voornamelijk de paardenweide aan de oostkant van de onderzoekslocatie (figuur 4.1), in combinatie met de bomenrijen langs de randen van de onderzoekslocatie, vormen geschikt leefgebied voor steenuil, en vermoedelijk ook leefgebied van kerkuil. Het grootste deel van de onderzoekslocatie betreft een groot agrarisch perceel zonder voor de steenuil geschikte zitposten of schuilplaatsen (figuur 4.2). In de huidige situatie zal de onderzoekslocatie slechts een beperkte bijdrage leveren aan het functionele leefgebied van steenuil en kerkuil. Het voorgenomen plan zal daarom niet leiden tot negatieve effecten op steenuil of kerkuil.

De voorlopige inrichtingsplannen omvatten onder andere de aanplant van struweel, hagen, lanen in combinatie met kleinschalige kruidenrijke graslanden. De verwachting is dat de onderzoekslocatie na de inrichting meer geschikt leefgebied vormt voor steenuil en kerkuil dan in de huidige situatie het geval is. Ook liggen er kansen voor verdere versterking van het leefgebied met het voorgenomen plan, hier zal in de bijlage verder op ingegaan worden.

Figuur 4.1 Optimaal geschikt leefgebied steenuil ten oosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.2 De onderzoekslocatie zelf biedt weinig geschikte foerageer- en schuilmogelijkheden.

Roek

Roeken zijn koloniebroeders die voornamelijk hoog in boomkronen grote nesten maken. Op de onderzoekslocatie en de directe omgeving zijn geen roekenkolonies aanwezig. Negatieve effecten op nesten van roeken zijn daarmee uitgesloten. Agrarische percelen in de gemeente Oude IJsselstreek vormen wel belangrijk leefgebied voor de lokale populatie. Ondanks de landelijke negatieve trend, blijkt uit gegevens van de gemeente Oude IJsselstreek dat de roekenpopulatie in de gemeente stabiel is. Het is niet uit te sluiten dat het perceel regelmatig gebruikt wordt door roeken om te foerageren. De verwachting is dat in de toekomstige situatie een deel van de onderzoekslocatie niet meer gebruikt kan worden als leefgebied, omdat op de onderzoekslocatie naast grasland ook bos en struweel is voorzien. Vanwege de geschiktheid van de omgeving van roeken, het feit dat een groot deel van de onderzoekslocatie geschikt blijft als leefgebied voor roeken, en het feit dat er in de directe omgeving geen roekenkolonie aanwezig is, kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen ingreep niet zal leiden tot aantasting van essentieel leefgebied. Verdere vervolgstappen voor roeken worden niet noodzakelijk geacht.

Ooievaar

Op de onderzoekslocatie en de directe omgeving zijn geen nestlocaties van ooievaar aanwezig. Negatieve effecten op nestlocaties van ooievaar zijn daarmee uitgesloten. De soort komt wel in de omgeving voor en kan incidenteel de onderzoekslocatie gebruiken om te foerageren. Het agrarisch perceel zal mogelijk in bepaalde tijden van het jaar gebruikt kunnen worden om te foerageren op muizen. De verwachting is dat met de herinrichting van het plangebied, de onderzoekslocatie nog steeds geschikt is als foerageergebied voor ooievaars. Met name de toevoeging van oppervlaktewater kan leiden tot een forse toename van amfibieën, waarmee uit te sluiten is dat het plan leidt tot aantasting van essentieel leefgebied van de ooievaar.

Buizerd en wespendif

Buizerds en wespendifen maken gebruik van nesten/horsten in bomen om te broeden. Tijdens beide veldbezoeken was er een territoriaal paartje buizerds aanwezig in de hoge bomen direct buiten de onderzoekslocatie (zie figuur 4.3). De wespendif wordt in dit deel van Nederland ook aangetroffen. De wespendif broedt in hoge, dichte naaldbomen in gebieden met voldoende rust zoals in opstanden van Douglasspar, maar ook in oude eiken. Een nestlocatie van de wespendif op de onderzoekslocatie en daarmee negatieve effecten op een broedgeval van deze soort is niet aannemelijk. In de bomen zijn tijdens beide veldbezoeken geen mogelijke nestlocaties aangetroffen. Het is onbekend waar de nestlocatie van de waargenomen buizerds zich bevindt, maar op basis van het gedrag van de aanwezige individuen wordt het bosje aan de Kasteelweg, zo'n 550 meter ten westen van de onderzoekslocatie, het meest waarschijnlijk geacht. Tijdens het aanvullende veldbezoek in februari aangetoond dat er geen nest van de buizerd of wespendif binnen de invloedssfeer (<75 meter) van de ingreep op de onderzoekslocatie aanwezig is

Figuur 4.3 een van de buizerds in de hoge populieren ten westen van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.4 Eksternest in els ten zuiden van onderzoekslocatie.

Ransuil, sperwer en boomvalk

Ransuilen, sperwers en boomvalken maken gebruik van oude nesten van ekster of zwarte kraai of nesten van vergelijkbare grootte om te broeden. Het grootste deel van de onderzoekslocatie betreft een agrarisch perceel zonder opgaande vegetatie, hier zijn nesten van deze soorten uit te sluiten. In het bosje in het noorden en de bomen langs de randen van de onderzoekslocatie kunnen mogelijk nesten van deze soorten aanwezig zijn. Ten tijde van het eerste veldbezoek waren niet alle bomen volledig te inspecteren op mogelijke nestlocaties, waarmee niet met zekerheid uitgesloten kon worden of er nesten van sperwer, ransuil of boomvalk op of nabij de onderzoekslocatie aanwezig is. Tijdens het tweede veldbezoek is de onderzoekslocatie en de omgeving geïnspecteerd op geschikt nesten en deze zijn niet aangetroffen. Een enkel bol eksternest werd door eksters gebruikt (zie figuur 4.4). Gezien het gebrek aan geschikte nestlocaties op de onderzoekslocatie kunnen negatieve effecten ten aanzien van sperwer, ransuil en boomvalk worden uitgesloten.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, boerenwaluw en huiswaluw, of makers of bezetter van grote nesten, zoals torenvalk en zwarte kraai.

Huiszwaluw en boerenzwaluw

In de omgeving van de onderzoekslocatie komen veel huiszwaluwen en boerenzwaluwen voor. In het erf direct grenzend aan de westzijde van de onderzoekslocatie, is een huiszwaluwkolonie aanwezig. Op de onderzoekslocatie zelf zijn nesten van huiszwaluw en boerenzwaluw uit te sluiten. Ook zal de onderzoekslocatie op dit moment weinig geschikt leefgebied vormen voor deze soorten om te foerageren. Het akkerbouwperceel zal naar verwachting geen grote voedselbron zijn. Door de natuurwaarden te versterken en te zorgen voor een toename van oppervlaktewater, kunnen de leefomstandigheden voor in de omgeving broedende zwaluwen worden versterkt. Ook liggen er kansen voor uitbreiding van nestlocaties voor de huiszwaluw. Overtreding van de Omgevingswet en verder vervolgstappen zijn in het kader van de Omgevingswet niet noodzakelijk.

Zwarte kraai

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van zwarte kraai of ekster aangetroffen. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat er in het bosje bij de kapel, of in de bomen langs de rand van de onderzoekslocatie een nest van ekster of zwarte kraai aanwezig is. De bescherming van nesten van zwarte kraai en ekster houdt verband met mogelijk medegebruik door andere jaarrond beschermde soorten (ransuil en boomvalk).

Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding op dit punt te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.1.1 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan soorten als houtduif en merel. Het perceel is in gebruik voor akkerbouw en rondom de locatie staan hoge bomen. Naar verwachting zal hierdoor de predatiedruk te groot zijn voor weidevogels als veldleeuwerik, Kievit en wulp om te broeden. Van de patrijs zijn waarnemingen bekend in de weilanden rondom de onderzoekslocatie. De nesten van incidenteel aanwezige grondbroedende soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

De kapel aan de noordzijde van de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de ruimte langs de dakranden die toegang geeft tot ruimte onder de dakpannen (figuur 4.5 en 4.6). Er werden tijdens het veldbezoek vleermuisuitwerpselen aangetroffen op de vensterbanken (figuur 4.7). De geschiktheid van de bebouwing op de onderzoekslocatie voor vleermuissoorten is weergegeven in tabel 4.1. Bij de ingreep blijft de kapel behouden, waardoor overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vleermuizen vooralsnog zijn uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen zoals de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis. In één boom aan de oostzijde van de onderzoekslocatie is een geschikte holte aangetroffen en daarmee is een verblijfplaats van boombewonende vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten (figuur 4.8). Echter, worden er bij het beoogde plan geen bomen gekapt, waardoor overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vaste rust- en voortplantingsplaatsen boombewonende vleermuizen vooralsnog uit te sluiten is (zie hoofdstuk 5).

Tabel 4.1 Potentiële functies van de onderzoekslocatie voor vleermuissoorten.

Soort	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paar/baltsverblijf	Massawinterverblijf
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	-
Ruige dwergvleermuis	x	x	x	-
Laatvlieger	x	x		-
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	-
Meervleermuis	-	-	-	-

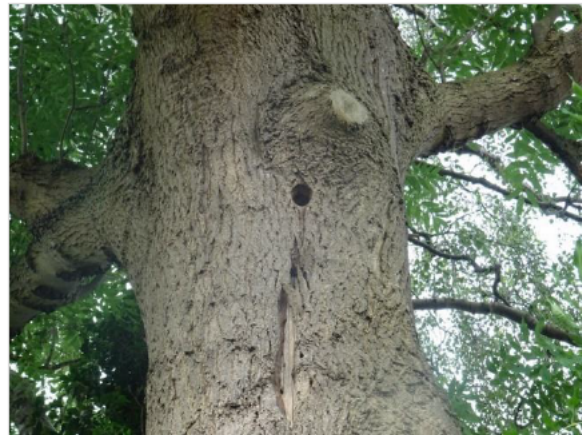
Figuur 4.5 Westelijk aanzicht van de kapel, gedekt met pannen en voorzien van dakgoten en daklood.

Figuur 4.6 Mogelijke invliegopeningen achter dakgoot bij het dak van de kapel.

Figuur 4.7 Tijdens het veldbezoek werden uitwerpselen van een vleermuis aangetroffen.

Figuur 4.8 Boomholte in een zomereik, gemaakt door een grote bonte specht.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door aard van de werkzaamheden en de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen; het aanwezige foerageerhabitat blijft behouden en wordt door de landschappelijke ontwikkeling (aanplant groen, uitbreiding water etc.) verbeterd. In de omgeving is ook foerageergebied aanwezig in de omliggende weilanden van de Oude IJsselstreek. Het aanbrengen van meer oppervlaktewater en begroeiing biedt een kans ter versterking van foerageergebied van deze soortgroep.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de bomen in de omgeving die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, bijvoorbeeld de eikenlaan ten westen van de onderzoekslocatie, gehandhaafd blijven bij de herbestemming van de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, boommarter, grote bosmuis, eekhoorn, das, woelrat, bunzing, wezel en hermelijn.

Steenmarter en boommarter

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt volgens de NDFF in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter. De boommarter kan incidenteel voorkomen op de onderzoekslocatie, maar van leefgebied voor deze soort is geen sprake.

Eekhoorn

Een groot deel van de onderzoekslocatie betreft een akker zonder opgaande vegetatie. De bosjes aan de randen van de onderzoekslocatie vormen wel geschikt habitat voor de eekhoorn. Er werden tijdens het veldbezoek geen sporen van gebruik door de eekhoorn aangetroffen. De bomen op de onderzoekslocatie konden tijdens het tweede veldbezoek in februari 2025 goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er werden geen nesten van deze soort aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten. Mochten er onverhoopt toch kapwerkzaamheden aan de bosjes aan de rand van de onderzoekslocatie plaatsvinden zijn negatieve effecten ten aanzien van de eekhoorn uit te sluiten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. De aanwezigheid van een burcht van de das op de onderzoekslocatie kan worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving zijn wel loop- of eetsporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das (zie figuur 4.9 en 4.10).

Dassen gebruiken grote gebieden, veelal in het agrarisch buitengebied, als foerageergebied. Weilanden vormen het belangrijkste foerageergebied, waar de das zoekt naar regenwormen. In de nazomer biedt mais van maisakkers ook belangrijk energierijk voedsel. Op de onderzoekslocatie is wisselend grondgebruik van graan- en groentegewassen aanwezig. Dit perceel zal een deel uitmaken van het foerageergebied. Er is echter in de directe omgeving van de onderzoekslocatie kwalitatief beter foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden. Daarnaast blijft de onderzoekslocatie bij een gebruik als natuurbegraafplaats beschikbaar voor de das als foerageergebied. Negatieve effecten te aanzien van de das zijn uit te sluiten.

Figuur 4.9 Graafsporen van de das in het bosje rondom de kapel bij het berggraafplaatsje.

Figuur 4.10 Dassenpoot midden op de akker op de onderzoekslocatie.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. Aangezien rondom de onderzoekslocatie landschapselementen die met elkaar in verbinding staan aanwezig zijn, is het niet uit te sluiten dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van kleine marterachtigen. De kleine marterachtigen zijn namelijk sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Tijdens het veldbezoek werden aan de zuidrand van de onderzoekslocatie een tweetal hollen met verse graafsporen aangetroffen geschikt voor bijvoorbeeld en bunzing (zie figuur 4.11). Gezien de aanwezigheid van schuilmogelijkheid en geschikte voortplantingslocaties zijn negatieve effecten voor kleine marterachtigen, als gevolg van de voorgenomen ingreep tijdens de aanlegfase op voorhand niet uit te sluiten (hoofdstuk 5).

Figuur 4.11 Uitgegraven muizenhol, mogelijk van een bunzing.

Figuur 4.12 Bosrijk perceel direct buiten de onderzoekslocatie.

Grote bosmuis

De beschermde grote bosmuis komt in de regio waar de onderzoekslocatie zich bevindt steeds meer voor. Het is een schuwe, moeilijk waar te nemen soort van bosgebieden met beschutting. Over de exacte verspreiding van de grote bosmuis is niet alles bekend. Deze muis leeft in bosrijk gebied, in bosranden en langs greppels. De soort eet zaden, insecten en plantendelen. De bosjes bij de kapel en de westzijde van de onderzoekslocatie zijn geschikt habitat voor de grote bosmuis (zie figuur 4.12). Op basis van de bekende verspreidingsgegevens en het geschikte leefgebied is het voorkomen van de grote bosmuis op de planlocatie niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om soorten als haas, egel en rosse woelmuis. De onderzoekslocatie is in gebruik door de haas (zie figuur 4.13). Bij de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat verblijfplaatsen van deze soorten worden vergraven (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.13 Haas direct ten zuiden van de onderzoekslocatie.

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen beschermde reptielen waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, kamsalamander, gewone pad en bruine kikker.

De onderzoekslocatie bevat matig geschikt land- en voortplantingshabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De beek die zich aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie bevindt kan onderkomen bieden aan deze soorten. Gezien de voedingsstoffen uit het agrarisch gebruik van de onderzoekslocatie en de omgeving en de sterk dichtgegroeide vegetatie bij de beek zijn de condities voor amfibieën niet ideaal (zie figuur 4.14 en 4.15). Habitat van de beschermde kamsalamander is dan ook uit te sluiten. Voor de kamsalamander biedt de ingreep een mooie kans voor het aanbrengen van geschikt habitat voor deze soort.

Aan de oever en in de struwelen rond de akker kunnen algemene amfibieënsoorten zich verschuilen. Voor de te verwachten algemene soorten geldt op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Omgevingswet, waardoor een omgevingsvergunning bij verstoring niet noodzakelijk is. Aangezien er werkzaamheden aan de watergangen plaatsvinden is het wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.14 Dicht begroeide oever van de Ziegenbeek.

Figuur 4.15 Rietvegetatie en waterplanten (sterrenkroos).

Vissen

Er zijn slechts enkele zoetwatervissoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn op basis van ligging van de onderzoekslocatie en de afwezigheid van geschikt habitat uit te sluiten op de onderzoekslocatie. De beek rond de onderzoekslocatie worden door de ingreep op de onderzoekslocatie wel aangetast. Het is daarom verplicht wel zaak om aandacht te schenken aan de algemene zorgplicht voor algemene soorten zoals snoek en drie- of tiendoornige stekelbaars (zie hoofdstuk 5).

4.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebieden zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie is volgens verspreidingsgegevens uit NDFF is enkel de platbuik waargenomen, maar de onderzoekslocatie biedt naar verwachting ook habitat voor andere algemene, niet kieskeurige soorten zoals het lantaarntje. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. De onderzoekslocatie ligt binnen het verspreidingsgebied van de grote weerschijnvlinder, grote vos, teunisbloempijlstaart en kleine ijsvogelvlinder. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de grote vos.

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. De onderzoekslocatie bestaat grotendeels uit akker. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van waardplanten voor bovengenoemde beschermde vlinders zoals zoete kers, boswilg, teunisbloem en wilde kamperfoelie. Deze zijn niet aangetroffen. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Aangezien de locatie vrijwel geheel bestaat uit akkerland zijn veel van de in Nederland beschermde of zeldzame plantensoorten niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op beschermde akkerkruiden zoals akkerogentroost, grote leeuwenklauw en glad biggenkruid. Deze zijn niet waargenomen. De onderzoekslocatie omvat oude bosbodem-, akkerland en voedselrijke oevervegetatie met kenmerkende algemene soorten (zie figuur 4.16. – 4.18). De planten op de onderzoekslocatie geven aan dat de onderzoekslocatie matig tot voedselrijk is. In dergelijke vegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. Bij de ingreep liggen kansen voor het verbeteren van de diversiteit aan vaatplanten, waar in de bijlage verder op wordt ingegaan.

Figuur 4.16 Bosvegetatie met zomereik, klimop en ondergroei van salomonszegel en bosanemoon.

Figuur 4.17 Akkerrandvegetatie met echte kamille, ijle dravik en grote klaproos.

Figuur 4.18 Vegetatie langs de beekoevers, met riet, grote brandnetel en zwarte els.

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Van de in de omgeving waargenomen Rode lijstsoorten zijn de huismus, steenuil, torenvalk, ransuil, boomvalk, kamsalamander, grote vos en haas reeds beschreven in hoofdstuk 4.

Enkele soorten van de Rode lijst zoals de patrijs en akkerleeuwenbek komen in de omgeving voor. Beide soorten kunnen eventueel op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. De akkerleeuwenbek is echter niet aangetroffen en voor de patrijs zijn zorgplichtmaatregelen beschreven. Beide soorten zijn aandachtsoorten voor eventuele natuurverbetering, beschreven in de bijlage.

Het is te verwachten dat met het toenemen van opgaande begroeiing en waterrijk oppervlakte dat soorten als grote lijster, koekoek, gele kwikstaart, bruin blauwtje en de schietmotten (*limnephilus*, *grammotaulius*) zullen profiteren van de bij de ingreep voorgestelde herontwikkeling van het akkerland. De gele kwikstaart foerageert in natte gebieden en schietmotten gebruiken schone watergangen voor hun voortplanting. De koekoek en grote lijster vinden in de toekomstige situatie meer dekking en nestgelegenheid. Het bruin blauwtje heeft reigersbek en ooievaarsbek als waardplanten, welke aan de oever van de aan te leggen watergangen voor kunnen komen.

Voor de volgens het NDFF-uitvoerportaal waargenomen blauwe kiekendief en velduil is in de huidige situatie geen of nauwelijks habitat aanwezig op de onderzoekslocatie. De blauwe kiekendief en velduil jagen in waterrijk gebied en kunnen wel profiteren van de werkzaamheden aan de watergang aan de zuidrand van de onderzoekslocatie, waarmee het aanbod van foerageergebied kan worden verhogen. De huismus wordt aangetroffen in de kern van Sinderen en ondervindt geen effecten van de ingreep.

Door te voldoen aan de algemene zorgplicht kan worden vastgesteld dat nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dier- en plantensoorten die zijn opgenomen in de Rode Lijst.

5 Toetsing aan soortenbescherming

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

5.1.1 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, ~~indien~~ ^{indien} het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

5.2 Vleermuizen

De bebouwing en één boom op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens fungeert de rij oude eiken aan de westkant van de onderzoekslocatie mogelijk als vliegroute voor vleermuizen (zie figuur 5.1). Vooralsnog is geen sloop van de kapel of bomenkap aan de orde en is daarmee overtreding van de Omgevingswet uit te sluiten.

Mocht er onverhoopt toch sprake zijn van sloop of renovatie van de kapel of de kap van de twee bomen met een boomholte is aanvullend onderzoek naar vleermuizen benodigd. Dit geldt ook voor kap of verlichting van de potentiële vliegroute. De aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kan leiden tot schadelijke handelingen en een vergunningsplichtig geval.

5.3 Overige zoogdieren

5.3.1 Kleine marterachtigen

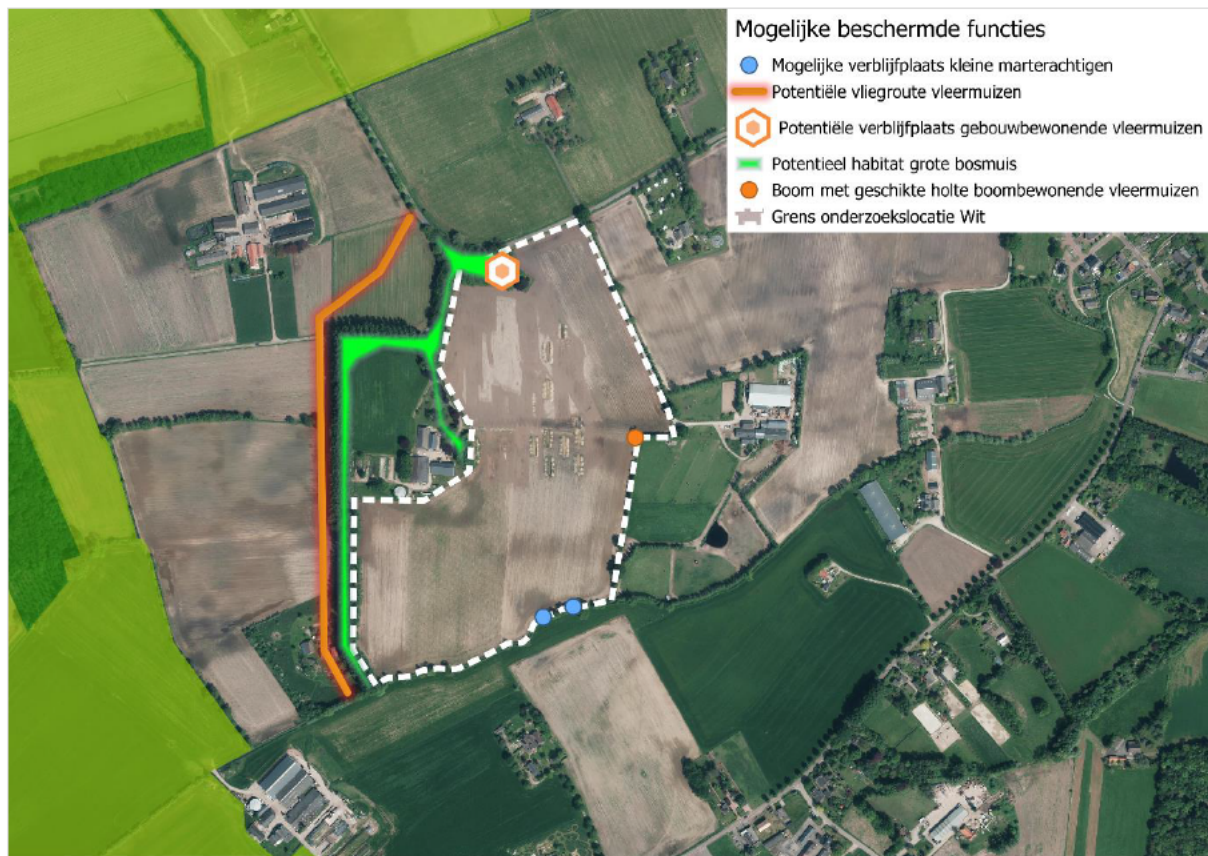
Kleine marterachtigen zoals de bunzing en wezel kunnen op de onderzoekslocatie vaste rust- of voortplantingsplaatsen hebben. Bij graafwerkzaamheden in de aanlegfase, bijvoorbeeld bij het verleggen van de beek of de aanplant van pootgoed aan de zuidzijde van de akker kunnen holen worden vergraven (zie figuur 5.1). Artikel 11.54 (Bal) (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing.

Gezien de geschiktheid van de buitenranden van de onderzoekslocatie voor de kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) wordt bij graafwerkzaamheden aan de akkerranden verstoring en eventueel verlies van een vaste rust- en voortplantingslocatie verwacht. Gezien de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor met name de bunzing, de waarnemingen uit de NDFF uit de omgeving en de aanwezigheid van enkele potentiële voortplantingsplaatsen wordt aanbevolen geen onderzoek te doen maar een mitigatieplan op te stellen en dit ter goedkeuring voor te leggen via het Omgevingsloket, middels een omgevingsvergunning. Hierbij hoort een habitatanalyse. Dit conform het kennisdocument voor kleine marterachtigen van BIJ12.

5.3.2 Grote bosmuis

De vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de grote bosmuis zijn beschermd. Artikel 11.54 (Bal) (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing. Bij werkzaamheden in de bospercelen, bijvoorbeeld bij graafwerkzaamheden of het verwijderen van struweel rond de kapel bestaat de kans dat holen kunnen worden vergraven of individuen worden gedood.

Voor de ingreep op de akker geldt dat overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de grote bosmuis uit te sluiten zijn. Wanneer er werkzaamheden zoals graafwerkzaamheden, struweel verwijderen of bomenkap in de bospercelen aan de orde zijn dan zijn overtreding van de Omgevingswet niet uit te sluiten (zie figuur 5.1). Aangezien de grote bosmuis in de omgeving is waargenomen en in dit deel van Nederland te verwachten is wordt geadviseerd om geen aanvullend onderzoek te doen maar uit te gaan van bezet habitat van de soort. Bij versturende werkzaamheden aan de bospercelen rondom de akker is een vergunningsaanvraag voor de Omgevingswet aan de orde. Onder andere middels een mitigatieplan voor de grote bosmuis.

Figuur 5.1

Overzicht van de potentiële beschermde functies op de onderzoekslocatie.

5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Doden of verwonden kan plaatsvinden bij de graafwerkzaamheden, bijvoorbeeld aan de akkerrand of beekoever. Er wordt aanbevolen om voor de werkzaamheden aan de watergang een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

5.5 Algemene vissensoorten

Bij het herontwikkelen van de watergang zullen zonder maatregelen vissen worden gedood, hetgeen een overtreding van de Omgevingswet inhoudt. De te verwachten soorten zoals snoek en driedoornige stekelbaars vallen echter onder een vrijstelling, zodat voor de werkzaamheden niet vooraf een vergunning hoeft te worden aangevraagd. Voor de te verwachten vissoorten geldt echter wel de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Aanbevolen wordt om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

Aangezien een quickscan over het algemeen geen document is dat bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt geraadpleegd, wordt aanbevolen om voor de werkzaamheden aan de watergang een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

5.6 Overige soort(groep)en

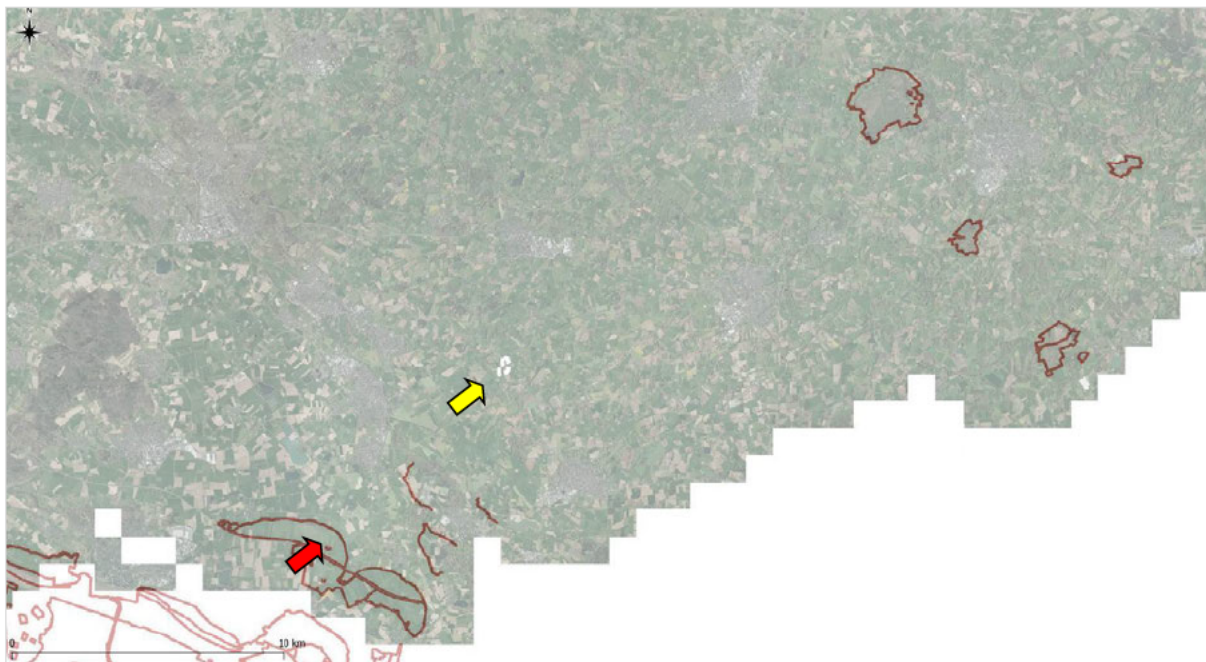
Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 Toetsing aan gebiedsbescherming

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

e onderzoekslocatie (gele pijl) is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Hetter-Millinger Bruch (rode pijl), bevindt zich op circa 8,5 kilometer afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenamen van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 8,5$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (afname agrarische activiteit) niet te verwachten. Vervolgonderzoek met betrekking tot Natura 2000-gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie wel in de nabijheid van een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 360 meter afstand ten oosten van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 360 meter afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN niet aan de orde.

6.3 Overige gebiedsbescherming

In Gelderland worden de volgende overige gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021): Groene ontwikkelingszone (GO), Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden, natte landnatuur, Waardevol open gebied en nationale landschappen. Hieronder worden de volgende onderdelen behandeld, voor zover dit van toepassing is op het voorgenomen plan: Groene ontwikkelingszone.

De Groene ontwikkelingszone (GO) bestaat met name uit agrarisch gebied dat tussen en rondom grote natuurkernen is gelegen. Deze zone heeft een verbindende en bufferende functie, kleine natuurgebiedjes binnen de GO zullen na aanleg deel gaan uitmaken van het Gelders natuurnetwerk. De onderzoekslocatie is gelegen op 185 meter afstand van een onderdeel van de Groene ontwikkelingszone. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven. De Groene ontwikkelingszone betreft een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van een onderdeel van de Groene ontwikkelingszone zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van de GO niet aan de orde.

7 Houtopstanden

In artikel 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Vooralsnog is er bij de ingreep geen bomenkap aan de orde. Overtreding ten aanzien van beschermde Houtopstanden is dan ook niet aan de orde.

8 Samenvatting en conclusies

Sweco heeft in opdracht van Natuurbegraafplaatsen van Waarde B.V. een actualisatie quickscan en activiteitenplan natuurbegraafplaats Sinderen uitgevoerd aan de FreeFieldText1 te FreeFieldText2.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie tot natuurbegraafplaats.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen tot natuurbegraafplaats. In de eerste plaats is een natuurbegraafplaats natuur. Hierin kennen paden en inrichtingselementen voor begraven een ondergeschikt karakter omdat begraven slechts een tijdelijke activiteit is.

Ten behoeve van de realisatie van het plan zullen diverse inrichtingsmaatregelen worden getroffen en zal ook infrastructuur zoals een ontvangstgebouw, wandelpaden en mogelijk parkeervoorzieningen gerealiseerd moeten worden. De definitieve plannen zijn in dit planstadium nog niet beschikbaar, maar een voorlopig herzien vlekkenplan is opgenomen. Bij deze toetsing is uitgegaan van geen bomenkap of werkzaamheden aan de kapel.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In tabel 8.2 zijn de effecten op beschermde gebieden en houtopstanden weergegeven. In de tabellen is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabellen is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Geen overtreding wanneer kapel en bomen behouden blijven. Bij sloop/renovatie kapel of bij bomenkap nader onderzoek.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	Wordt niet aangetast en alternatief in de omgeving beschikbaar.
	vliegroutes	mogelijk	nee	nee	nee	Eventuele vliegroute blijft behouden.
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	Mitigatieplan en vergunning kleine marterachtigen en grote bosmuis bij werkzaamheden in akkerrand en bosperceel.
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten. Ecologisch werkprotocol voor graafwerkzaamheden aan oever.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten. Ecologisch werkprotocol voor graafwerkzaamheden aan oever.
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Tabel 8.2 Overzicht effecten t.o.v. beschermde gebieden en houtopstanden en te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	Bijzonderheden / opmerkingen*
Natura 2000	8,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	185 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t.				Geen bomenkap.

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten.

Vleermuizen

De bebouwing en twee bomen op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens is de westelijk gelegen bomenrij geschikt als potentiële vliegroute. Vooralsnog is geen sloop van de kapel of bomenkap aan de orde en is daarmee overtreding van de Omgevingswet uit te sluiten.

Kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn)

Het opstellen van een mitigatieplan voor kleine marterachtigen wezel, bunzing en hermelijn is naar de orde. Hierbij zijn de aangetroffen holen in de akkerrand met name van belang, aangezien deze in de invloedssfeer van de ingreep vallen. Hierbij wordt een habitatanalyse gemaakt en een vergunning aangevraagd, onder andere middels een mitigatieplan voor de kleine marterachtigen.

Grote bosmuis

Bij werkzaamheden in de bospercelen bestaat de kans dat holen kunnen worden vergraven of individuen worden gedood. Aangezien de grote bosmuis in de omgeving is waargenomen en in dit deel van Nederland te verwachten is wordt geadviseerd om geen aanvullend onderzoek te doen maar uit te gaan van bezet habitat van de soort. Er is een vergunningsaanvraag aan de orde, onder andere middels een mitigatieplan voor de grote bosmuis.

Bijlage

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2024). Kennisdocument kleine marterachtigen. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen/>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied buitengebied Sinderen, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdierverseniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

Gelderland

Provincie Gelderland (2021, maart). Planviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 6 juni 2024 Van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 6 juni 2024 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

Bijlage 1 Natuurwetgeving en doelen Natura 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1 januari 2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Bijlage 2 Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Bijlage 3 Omgevingswet

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000-gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,

- f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,
 - 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
 - 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- g. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:

- a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
- b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;

- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
 - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en

- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.